economie europeană

O prezentare sinoptică

de:

Dinu Marin
Cristian Socol
Marius Marinaş

Economică
EDITURA ECONOMICĂ

339.21

ECONOMIE EUROPEANĂ

O prezentare sinoptică

de

Dinu MARIN

Cristian SOCOL

Marius MARINAŞ

208898

UNIVERSITATEA
BIBLIOTECA 1

C-2388980*

EDITURA ECONOMICĂ
Profitați de carte!

Cuprins

Cuvânt înainte 9
Introducere
Schimbarea de paradigmă și șocul metodologic 11

Partea I. **FUNDAMENTELE TEORETICE ALE MODELULUI EUROPEAN**

Capitolul 1
UNIUNEA EUROPEANĂ – APROXIMARE AVANSATĂ A GLOBALIZĂRII 21
1.1. Globalizarea – noua viziune asupra lumii 22
1.2. Tipologia modelelor regionale de economie (o analiză comparativă) 28
1.3. Forța de atracție a modelelor 32
1.4. Integrarea europeană – variantă de globalizare. Modelul economic european (traseul constructivismului: Roma – Maastricht – Amsterdam) 38
1.5. Modelul instituțional european 39
Întrebări recapitulative 45
Studiu de caz 47

Capitolul 2
COMPATIBILIZAREA CU MODELUL EUROPEAN 51
2.1. Confluența a două transformări – tranziția și integrarea 52
2.2. Construcția prin încercări și erori a modelului european 56
2.3. Adâncire, lărgire, extindere sau sistemul deschis al Uniunii Europene 58
2.4. Aderarea – efortul propriu ca răspuns la extindere 59
2.4.1. Criterii de aderare (politice, economice, speciale) 61
2.5. Costuri și beneficii ale integrării țărilor din centrul și estul Europei în Uniunea Europeană. Cazul României 63
Întrebări recapitulative 68
Studiu de caz 69

Partea a II-a. FUNCȚIONAREA MODELULUI EUROPEAN

Capitolul 3
OBIECTIVELE MODELULUI
3.1. Specificul modelului european – creștere economică, coeziune socială, convergență
3.2. Agenda pentru creștere economică în UE
3.3. Politicile economice și construirea unei economii bazate pe cunoaștere
Întrebări recapitulative
Studiu de caz

Capitolul 4
CONVERGENȚA – PROCESUL DE CONSOLIDARE ȘI FUNCȚIONALIZARE A MODELULUI
4.1. Criteriile de convergență privind integrarea în Uniunea Europeană
4.1.1. Convergența reală cu modelul european
4.1.2. Convergența nominală cu modelul european
4.1.3. Relația convergență nominală-convergență reală. Cazul României
4.2. Potențialul de convergență. Cazuri de reușită și eșec
4.3. Strategii de convergență
Întrebări recapitulative
Studii de caz

Capitolul 5
STRUCTURA MODELULUI EUROPEAN
5.1. Reforme graduale: integrarea pozitivă și integrarea negativă
5.2. Politicile europene și subsidiaritatea
5.3. Politicile comune și dimensiunea interguvernamentală
5.4. Mix-ul de politici
Întrebări recapitulative
Studii de caz

Capitolul 6
INSTRUMENTELE MODELULUI EUROPEAN
6.1. Ce justifică o coordonare a politicilor economice?
6.2. Partajarea competențelor de politică economică în cadrul uniunii economice și monetare (UEM)
6.3. Consolidarea cooperării la nivelul UEM
6.4. Pactul de stabilitate și creștere (PSC) – instrument de coordonare a politicilor bugetare din zona euro
6.5. Marjele de manevră impuse de PSC statelor membre ale zonei euro
6.6. Propuneri de reformă a PSC
Întrebări recapitulative
Studii de caz

artea a III-a. PERFORMANȚELE MODELULUI EUROPEAN

apitolul 7
NIUNEA ECONOMICĂ ȘI MONETARĂ (UEM) 193
1. Antecedente ale UEM 194
2. Teoria zonelor monetare optime (ZMO) 195
3. Caracterizarea zonei monetare optime: costuri și beneficii 197
4. Este Uniunea Europeană o zonă monetară optimă? 203
5. Extinderea UEM în contextul teoriei ZMO 207
6. Tranziția către UEM. Tratatul de la Maastricht 209
7. Aspecte instituționale ale aderării țărilor din ECE la UEM 211
Întrebări recapitulative 212
Studii de caz 215

Capitolul 8
RESUSCITAREA MODELULUI 223
8.1. Politicile împotriva practicilor anticoncurențiale – fundamentare din punctul de vedere al teoriei economice 224
8.2. Necesitatea unei politici europene comune în domeniul concurenței 225
8.3. Politica comună a UE în domeniul concurenței – obiective, actori implicați 225
8.4. Reforma politicii UE în domeniul concurenței 232
8.5. Armonizarea politicii românești în domeniul concurenței cu politica comună a UE în domeniul concurenței 233
Întrebări recapitulative 234
Studiu de caz 235

Capitolul 9
DESCHIDEREA MODELULUI 239
9.1. Politicile comerciale – obiective, principii, instrumente 240
9.2. Politica comercială a Uniunii Europene 247
9.3. Armonizarea politicii comerciale a României cu politica comercială comună a Uniunii Europene 250
Întrebări recapitulative 252
Studiu de caz 255

Partea a IV-a. PROVOCĂRILE MODELULUI EUROPEAN

Capitolul 10
PROVOCĂRILE MODELULUI 25
10.1. Politica agricolă comună (PAC) 26
10.1.1. Trăsături distincte ale politicii agricole comune 26
10.1.2. Politica agricolă comună – obiective, principii şi instrumente. Funcţionarea politicii agricole comune 26
10.1.3. Reforma politicii agricole comune (PAC) 27
10.1.4. Convergenţa reală a agriculturii româneşti cu cea a Uniunii Europene 276
10.2. Politica socială 280
10.2.1. Complementaritatea şi modelul social european 280
10.2.2. Politica socială şi subsidiaritatea 281
Întrebări recapitulative 283
Studii de caz 285

Capitolul 11
RESURSELE MODELULUI 291
11.1. Bugetul Uniunii Europene 292
11.2. Sensul coeziunii economice în Uniunea Europeană 294
11.3. Politica de coeziune: principii, obiective şi instrumente 295
11.4. Inegalităţi regionale, aglomerări şi creştere economică 301
Întrebări recapitulative 304
Studiu de caz 305

Capitolul 12
PERSPECTIVELE MODELULUI 309
12.1. Scenarii privind viitorul Uniunii Europene 310
12.2. Cum vede România viitorul Uniunii Europene? 316
Întrebări recapitulative 318
Studiu de caz 318